

Grote fietstassenroute

NAAR BIOLOGISCHE ADRESJES

FIETSRUTE 38. NOORD-BRABANT: TUSSEN TILBURG EN DE LOONSE EN DRUNENSE DUINEN

↔ 42, 33 of 23 km

🕒 3, 2.30 of 1.30 uur

🌿 akkers, bos, stuifduinen

Op deze fietsroute kom je langs twee totaal verschillende boerderijwinkels: bij Boshoeve Sprankenhof mag je de groenten en het fruit zelf oogsten en kun je daarna aan de koffie met taart. Bij de Dobbelhoef ligt alles pakklaar in de winkel, behalve de kaas. Die wordt met liefde op maat voor je afgesneden. Wie de 42 kilometer lange route doet, fietst om het nationale park Loonse en Drunense Duinen heen. Dwars erdoorheen gaat niet, want het hart van dit fenomenale natuurgebied bestaat voornamelijk uit een dikke laag stuifzand.

vouwrand

Boven: Kunst bij Udenhout en – lekker onhandig! – knooppunt-bordje in een haagbeuk. Midden: Kleurige was bij knooppunt 34. Onder: Het zand van de Loonse en Drunense Duinen.

OVERIJSEL

42, 33 of 23 km

3, 2.30 of 1.30 uur

Akkers, bos, stuifduinen

LEGENDA

knp = fietsknooppunt
LA = linksaf
RA = rechtsaf
RD = rechtdoor
ri = richting
P25347 = ANWB-paddestoel 25347
Y = richtingbord

Naar de fruit- en groentepluktuin van de Sprankenhof en de koeien en de kippen van de Dobbelhoef

Sprankenhof en Dobbelhoef

OPEN

Praktische informatie

Start-/eindpunt: • Alle routes: Knooppunt 36, bij Landgoed/restaurant Bosch en Duin: van de P naar Bosch en Duin, waar iets voorbij het restaurant knooppunt 36 is.

Parkeren: • Alle routes: P voorbij Landgoed/restaurant Bosch en Duin, Schoorstraat 50, 5071 RC Udenhout.

Andere P's: • Vlak na knp 41: Natuurpoort Herberg Manège van Loon, Kloosterstraat 115-119, 5175 PB Loon op Zand.
• Tussen knp 32 en 22, hoek Duinlaan/Waalwijksebaan.
• Voorbij knp 22, Rest. de Roestelberg, Roestelbergseweg 2, 5171 RL Kaatsheuvel. • Bij knp 34, Herberg De Drie Linden, Giersbergen 8, 5151 RG Drunen. • Bij knp 35, Rest. Rustende Jager, Oude Bosschebaan 11, 5074 RC Biezenmortel.

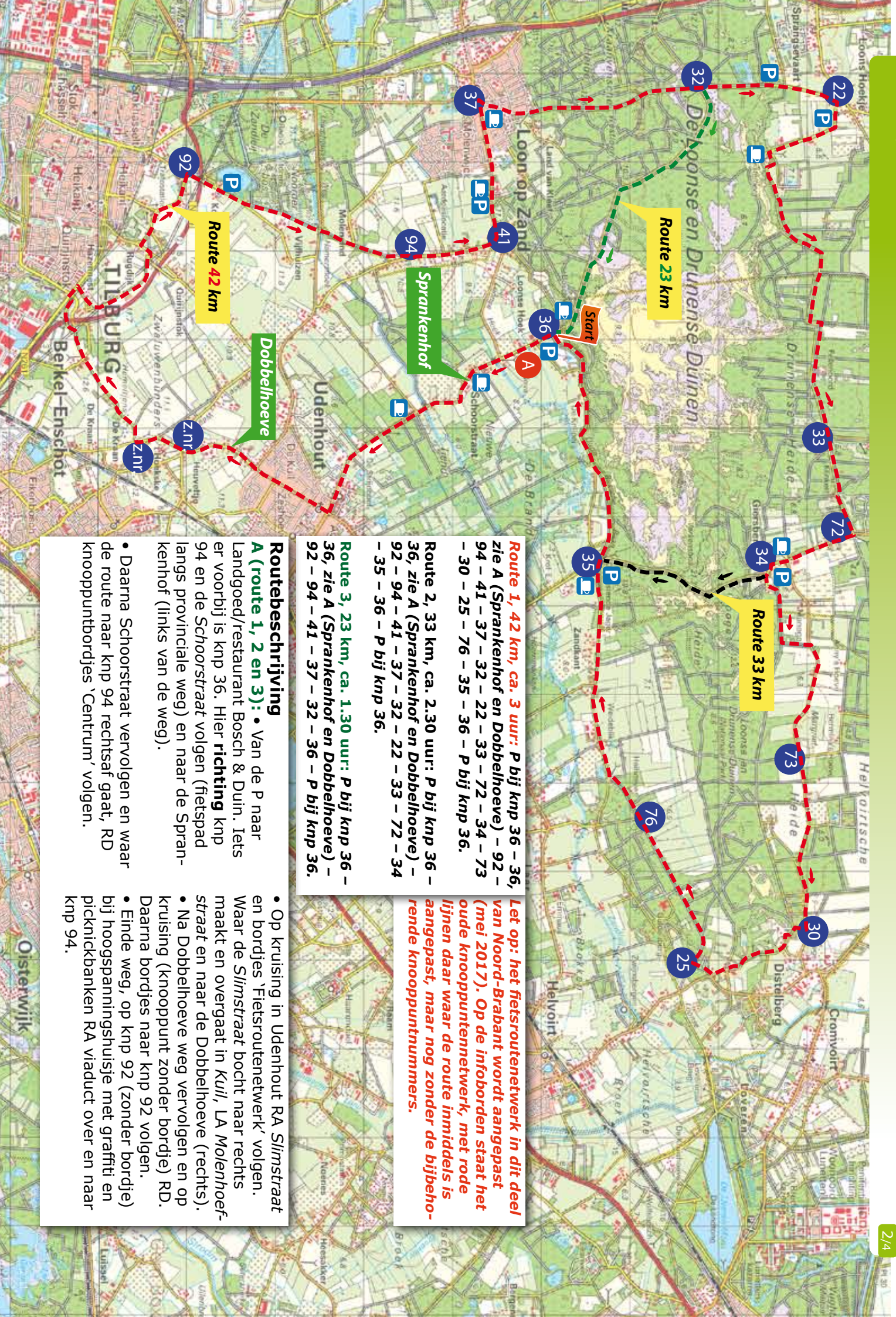
Knooppuntennetwerk: Let op: Het fietsroutenetwerk in dit deel van Noord-Brabant wordt aangepast (mei 2017). Op de infoborden staat het oude knooppuntennetwerk, met rode lijnen daar waar de route inmiddels is aangepast, maar nog zonder de bijbehorende knooppuntnummers.

Biologische adressen: • **GROENTE- EN FRUITPLUKTUIN EN TERRAS SPRANKENHOF**, Schoorstraat 26a, 5071 RA Udenhout, (013) 511 64 94; (06) 12 15 54 42; (06) 57 32 97 61; www.sprankenhof.com. Boerderijwinkel, terras en pluktuin open: in het seizoen wo-zo 11-18 uur; voor- en naseizoenen vr 11-17 uur; deurstalletje open ma-za 9 uur tot zonsondergang (vorstdagen uitgezonderd).

• **DE DOBBELHOEF**, Molenhoefstraat 18, 5071 RM Udenhout, T: (013) 511 15 86; www.dedobbelhoef.nl. Boerderijwinkel open: vr 9-17 uur; za 9-13 uur.

Horeca, biologisch: • **BOSHOFVE SPRANKENHOF**, zie boven.
Horeca, niet-biologisch: Er is een overdaad aan horeca onderweg.

Nationaal park: Loonse en Drunense Duinen: www.np-deloonseendrunenseduinen.nl/

Route 23 km

Route 33 km

Route 42 km

Sprankenhof

Dobbelhoef

Routebeschrijving

A (route 1, 2 en 3): • Van de P naar

Landgoed/restaurant Bosch & Duin. Iets er voorbij is knp 36. Hier **richting** knp 94 en de **Schoorstraat** volgen (fietspad langs provinciale weg) en naar de Spran-kenhof (links van de weg).

• Daarna Schoorstraat vervolgen en waar de route naar knp 94 rechtsaf gaat, RD knooppuntbordjes 'Centrum' volgen.

Route 1, 42 km, ca. 3 uur: P bij knp 36 – 36, zie A (Sprankenhof en Dobbelhoef) – 92 – 94 – 41 – 37 – 32 – 22 – 33 – 72 – 34 – 73 – 30 – 25 – 76 – 35 – 36 – P bij knp 36.

Route 2, 33 km, ca. 2.30 uur: P bij knp 36 – 36, zie A (Sprankenhof en Dobbelhoef) – 92 – 94 – 41 – 37 – 32 – 22 – 33 – 72 – 34 – 35 – 36 – P bij knp 36.

Let op: het fietsroutenetwerk in dit deel van Noord-Brabant wordt aangepast (mei 2017). Op de infoborden staat het oude knooppuntennetwerk, met rode lijnen daar waar de route inmiddels is aangepast, maar nog zonder de bijbehorende knooppuntnummers.

- Op kruising in Udenhout RA Slimstraat en bordjes 'Fietsroutenetwerk' volgen. Waar de Slimstraat bocht naar rechts maakt en overgaat in *Kuil*, LA Molenhoefstraat en naar de Dobbelhoef (rechts).
- Na Dobbelhoef weg vervolgen en op kruising (knooppunt zonder bordje) RD. Daarna bordjes naar knp 92 volgen.
- Einde weg, op knp 92 (zonder bordje) bij hoogspanningshuisje met graffiti en picknickbanken RA viaduct over en naar knp 94.

Het landschap en de route

Als je bij knooppunt 36 begint en niet bij een van de vele andere parkeerplaatsen, dan bewaar je het mooiste – het nationale park Loonse en Drunense Duinen – voor het laatst. Al na vijf minuten kun je je fietstassen bij de Sprankenhof volladen met honingbessen, courgettes, bramen en tomaten. Vervolgens rijd je tot voorbij Loon op Zand op fietspaden langs rustige provinciale wegen en op autoluwe weggetjes. Kunstdorp Udenhout is een aangename verrassing, vooral de kunstwerken die hier en daar in tuinen en de natuur staan. Vlak daarna volgt de Dobbelhoeve waar je

de overgebleven ruimte in je fietstassen met gemak kunt vullen. Met rauwmelkse kaas bijvoorbeeld of met Viento Aliseo-wijn (niet goedkoop, wel lekker) uit de Spaanse streek La Mancha. Vervolgens schamp je de buitenwijken van Tilburg, maar van die grote stad is niets te merken of te zien. Op een lekkere picknickbank bij knooppunt 92 staat een mooie spreuk waar weinig tegenin te brengen valt: *Alles komt van boven, behalve de érpels, die komme uit de grond.*

Wie in Loon op Zand een leuke band krijgt is meteen gered, want bij Café de Kiosk staat een Bokito-proof fietspomp.

De Loonse en Drunense Duinen omvatten maar liefst dertig vierkante kilometer stuifzand. Helemaal vanzelf stuift dat zand niet en daarom heeft Natuurmonumenten een stuifzandherstelplan in werking gezet.

Jammer genoeg is de kans dat je een das ziet klein, maar wie weet lukt een boomvalk of een torenvalk spotten wel. Wie van records houdt, kan op zoek gaan naar de zandloopkever, de snelste loper ter wereld. Naar verhouding de snelste dan. Dit kevertje loopt 8 kilometer per uur, wat omgerekend naar lengte en gewicht ruim 500 kilometer betekent.

V.l.n.r.: Kunst in kunstdorp Udenhout. Graffiti op hoogspanningshuisje bij knooppunt 92. Paarden in zebra-vel voorbij knooppunt 92.

Boshoeve Sprankenhof

Josè en Mark Vonk vervelen zich nooit, want De Sprankenhof is niet alleen een zelfpluktuin maar ook een kookstudio en terras. Alles biologisch natuurlijk. 'Als de winkel open is en mensen hun groenten en fruit komen plukken, serveren we ook kruidenthee, koffie, salade uit de tuin en tuingebakjes,' legt Josè uit, 'en ijs van eigen fruit op een stokje.'

In de winkel staan wel allerlei jammetjes, siroop, kruidenzalfjes en honing van eigen erf, maar géén verse groenten en fruit. Hoe zit dat? 'De winkelschappen bevinden zich eigenlijk in de tuin. Je loopt er met je winkelmand langs en plukt wat je nodig hebt. Onze grootste uitdaging zijn onze klanten. Mensen vinden het soms moeilijk om te zien of iets rijp is en dan oogsten ze sommige gewassen te vroeg. Bladgroenten bijvoorbeeld vinden ze moeilijk,' legt Mark uit.

Boshoeve Sprankenhof ligt hemelsbreed ongeveer een kilometer van de Loonse en Drunense Duinen die uit louter grof, onvruchtbaar zand bestaan. 'Wij zitten op lemige zandgrond. Leem houdt vocht vast,' zegt Mark, 'er groeit een grote diversiteit op deze grond. Ik probeer regelmatig iets nieuws uit. Vorig jaar hadden we coeur de boeuf-tomaten, dit jaar vleestomaten.'

De winter is een uitdaging voor de pluktuin. 'We hebben 's winters minder klanten,' beaamt Josè, 'je kunt wel eieren rapen en er zijn kolen, spruitjes en boerenkool, maar het assortiment is natuurlijk kleiner dan in de zomer, maar dat is wel weer instructief voor een rondleiding. De schappen in de supermarkt liggen immers vol verse spullen, maar bij ons is het land vrijwel kaal. Ik leg altijd uit hoe ons voedsel wordt geproduceerd. Tijdens de kookworkshops verwerken we de groenten, het fruit en de kruiden uit de tuin. Mensen koken hier vanzelf met de seizoenen. Maar nu moet ik even naar de keuken, anders verbranden de hartige muffins die in de oven staan. Hebben jullie daar trek in? Er zitten spekjes, kaas en Italiaanse kruiden in.'

Fotograaf Giel en ik kijken elkaar aan: we hebben nog ruim 35 kilometer voor de boeg en de muffins ruiken overheerlijk.

Van boven naar onder: Josè Vermeer met haar hartige muffins. Koe in de wei. Mark Vonk legt in de tunnelkas aan zijn jeugdige klanten uit hoe je kunt zien wanneer de radijs geoogst kan worden.

De Dobbelhoeve

OPEN

Dobbelhoeve

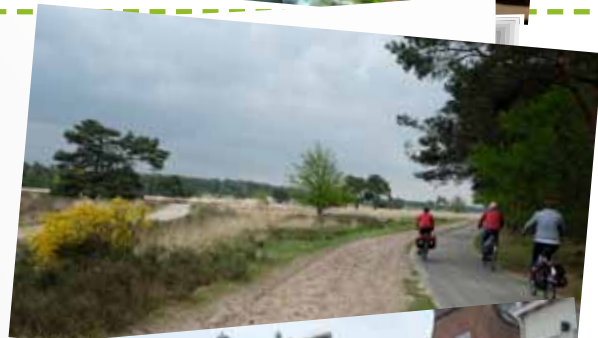
De ruim 30 kaassoorten in de boerderij-winkel van Cees en Leonie van Roessel zijn het meestverkochte product. 'Gisteren kregen we weidekaas binnen, daar zitten weidekruiden in als pimpernel, veldzuring en gele boterbloem. Proef maar,' zegt Cees, 'ook wij mengen een kruidenmengsel door het graszaad met cichorei, knoflook, pimpernel en paardebloem en zo. Daarmee vergroten we de biodiversiteit op onze boerderij en verbeteren de kwaliteit en de smaak van de melk. Voor de fun mengen we zonnebloemzaad door het maïszaad. De zonnebloemen zijn iets hoger dan de maïs, dat ziet er leuk uit. Snijd er maar een paar af als je langs de maïs fietst. Trouwens, ik heb nog een tip: als je zuinig bent, bewaar je de pitten en dan kun je volgend jaar zelf zonnebloemen zaaien.' In de wei een eindje verderop lopen de koeien: rood- en zwartbont vee, een kruising tussen Duits Fleckvieh en Holsteiners. 'Holsteiners zijn te kwetsbaar. Die zijn gefokt voor een hoge melkproductie. Dat put de koe uit. Deze kruising geeft een gespierdere koe die minder melk geeft, maar met meer eiwit. Het percentage eiwit verschilt per koe en de smaak ook. Wist je dat er niet alleen wijn- en biersommeliers bestaan, maar ook melksommeliers en dat in de grote steden de ene yoghurt barn na de andere wordt geopend? Yoghurt barns zijn yoghurt-bars. Wij verkopen onder andere yoghurt van Rauw Power, dat is iets bijzonders.' Op een van de picknickbanken in de boomgaard van de Dobbelhoeve stallen we onze zojuist ingeslagen lunch uit: Rauw power kefir-hangop, weidekaas, broodjes en trostomaten. 'Zeg Giel,' zeg ik tegen de fotograaf, 'we moeten de zonnebloemen niet vergeten. En als we de wandeling over het terrein van de boerderij maken, kunnen we ook nog een veldboeket plukken. Cees zei niet voor niets dat hij elk jaar een 400 meter lange bloemenrand langs de route inzaait met een bordje erbij dat je ze mag plukken. Hij doet dat omdat die bloemenrand vogels, bijen en hommels aantrekt. Leuk hè.'

vouwrand

Aantekeningen

Van boven naar onder: Bij knooppunt 32 op de Loonse en Drunense Duinen. Super-fietspomp in Loon op Zand, bij Café de Kiosk. Boterbloemen in een weiland.

Van boven naar onder: Pompoenseep en Cees van Roessel. De koeien in de wei. Klanten vragen naar de kruidenkaas met veldzuring en pimpernel.

Colofon

In opdracht van Bionext

Noes Lautier, www.noeslautier.nl

Ontwerp: Yvonne du Pon, Bionext

Foto's: Giel Tange

